

INTERNÁ SMERNICA č.

**PROGRAM PREVENČIE A RIEŠENIA ŠIKANOVANIA, NÁSILIA,
DROGOVÝCH ZÁVISLOSTÍ A SOCIÁLNO PATOLOGICKÝCH
JAVOV ŽIAKOV V ŠKOLE**

Internásmernica

Program prevencie a riešeniašikanovania, násilia, drogových závislostí a sociálno -patologických javovžiakov v škole

Názov a sídlo organizácie	Základná škola s materskou školou, A. Felcána 4, Hlohovec
Vypracoval :	Mgr. Miroslava Múdra Vaňková
Schválil:	Mgr. Miroslava Múdra Vaňková
Prílohy:	Príloha č. 1 Zápis z vyšetrenia problému šikanovania Príloha č. 2 Zápis z pohovoru rodičov agresora a obetišikanovania

Tento vnútorný predpis sa vydáva za účelom prevencie a riešenia šikanovania, násilia, drogových závislostí a sociálnopatologických javov žiakov v škole v súlade so **Smernicou č. 36/2018 k prevencii a riešeniušikanovaniadetí a žiakov v školách a školských zariadeniach** a Národnýmprogramomboja proti drogám.

Článok I Charakteristika pojmov

Pod pojmom**šikanovanie**rozumiemeakékoľvek správaniežiakaalebo skupiny žiakov, ktorýchzámerom je ublíženieinémužiakovialeboskupinežiakov, prípadneichohrozeniealebozstrašovanie. Jedná sa o **cielené a opakované** použitienásiliavoči takému žiakovialeboskupinežiakov, ktorísaz rôznychdôvodovnevediaalebonemôžubrániť. Môžesaprejavit' v rôznych podobách, ktorémôžu mať následky na psychickom a fyzickom zdraví šikanovaného žiakaalebo skupiny žiakov.

Drogová prevencia sa definuje ako iniciatívy, aktivity a stratégie určené na to, aby sa predchádzalo zneužívaniu návykových látok, oddialil sa prvý kontakt s nimi, aby sa zamedzilo negatívnym dôsledkom spojeným so zneužívaním legálnych a nelegálnych drog. Školská prevencia obsahuje všetky vyššie uvedené aspekty, obmedzuje sa ale na školské prostredie. Zahrňuje prevenciu zneužívania drog a pravidlá a predpisy týkajúce sa drog, pomoc pri vyhľadávaní a poskytovaní starostlivosti pre ohrozených žiakov v odborných poradenských zariadeniach a službách a akékoľvek ďalšie aktivity a stratégie týkajúce sa zneužívania drog v škole.

Pod pojmom **primárna prevencia** rozumieme stratégie a aktivity určené na predchádzaniu prvému užitiu drogy, k vlastnému začiatku užívaniu drogy.

Sekundárna prevencia zahrňuje programy, stratégie a aktivity zamerané na prevenciu vlastného zneužívania drog, včasnú identifikáciu a liečbu užívateľov drog s cieľom zabrániť vzniku závislosti na drogách (deti, ktoré už prvý kontakt, experimenty majú za „sebou“).

Článok II Podstatné znaky šikanovania

Medzi základné znaky šikanovania patria:

- a. úmyselne prostredníctvom smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému,
- b. agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
- c. opakované útoky,
- d. prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou

Článok III Prejavy šikanovania

Prejavy šikanovania môžu byť rôzne, a v základnom ponímaní rozlišujeme priamu a nepriamu podobu.

Medzi **priamu podobu** šikanovania zaraďujeme:

- a. fyzické útoky,
- b. urážlivé prezývky,
- c. nadávky,
- d. posmech, zosmiešňovanie
- e. tvrdé príkazy agresora vykonať určitú vec proti vôľe obeť,
- f. odcudzenie vecí, vyhrožďovanie, vydieranie, zneužitie osobných údajov (fotografií atď.).

Nepriama podoba: najmä prehliadanie, ignorovanie, zámerné vyčleňovanie z kolektívu alebo nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám

Prejavy šikanovania:

- a) zhoršenie vzťahov v triede
- b) vtieravé správanie agresora
- c) utiahnuté správanie obeť
- d) stráž pri dverách
- e) dieťa čaká, kým odídu ostatní zo školy
- f) obeť stojí cez prestávku pri kabinete učiteľov
- g) obeť sa bojí počas hodiny ísť na WC
- h) zhoršenie správania obeť
- i) zhoršenie prospechu obeť
- j) zvýšená chorľavosť
- k) rodičia vyslovia obavy zo šikanovania
- l) obeť máva „náhodné“ zranenia
- m) veci obeť sú zrazu v neporiadku

Kyberšikanovanie možno definovať ako zámerné a opakované, poškodzujúce správanie spôsobované cez elektronické médiá (internet, mobil a iné). Medzi negatívne činy v správaní detí, ktoré možno považovať za kyberšikanovanie:

- urážanie, posmievanie, nadávanie adresované obeť- pomocou SMS, e-mailov, v čete, telefonáty

- urážanie, posmievanie, nadávanie obeti viditeľné publiku - pomocou komentárov na profile sociálnych sietí (Facebook...), na webstránke, na blogu
 - zosmiešnenie, poníženie viditeľné publiku - zverejnením fotky, fotomontáže, zosmiešňujúceho videa a pod.
 - šírenie zosmiešňujúcich obsahov- rozposielanie pomocou SMS, MMS, emailov, zdieľania na sociálnych siet'ach
 - kradnutie identity alebo vytvorenie falošnej virtuálnej identity obeť, ich zneužitie- napr. vystupovanie a komunikovanie v niekoho mene
 - posielanie obeť fotografií alebo videí s nevhodným či nepríjemným obsahom (niečo hnusné, desivé, znázorňujúce ubližovanie, sexuálne obsahy, násilie, brutalitu a pod.) alebo odkazy na ne
 - vyhrážanie, zastrašovanie, vydieranie
 - zverejňovanie či zneužitie osobných informácií
 - sexuálne narážky a komentáre či návrhy na sex, ktoré sú veku neprimerané, nevhodné
 - zámerné, systematické vylučovanie z komunikácie a interakcií
-
- Šikanovaním môže naplniť skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.
 - (7) Žiak, ktorý je agresorom, môže byť trestne stíhaný najmä za trestný čin
 - a) ublíženia na zdraví, 1)
 - b) obmedzovania osobnej slobody, 2)
 - c) lúpeže, 3)
 - d) vydierania, 4)
 - e) hrubého nátlaku, 5)
 - f) nátlaku, 6)
 - g) porušovania domovej slobody, 7)
 - h) sexuálneho násillia
 - i) sexuálneho zneužívania, 9)
 - j) krádeže, 10)
 - k) neoprávneného užívania cudzej veci, 11)
 - l) poškodzovania cudzej veci, 12)
 - m) nebezpečného vyhrážania sa, 13)
 - n) nebezpečného prenasledovania, 14)
 - o) výroby detskej pornografie, 15)
 - p) rozširovania detskej pornografie, 16)
 - q) prechovávaní detskej pornografie a účasť na detskej pornografickej predstavení, 17)
 - r) ohovárania. 18)

1) § 155 Trestného zákona.

2) § 183 Trestného zákona.

3) § 188 Trestného zákona.

4) § 189 Trestného zákona.

5) § 190 Trestného zákona.

6) § 192 Trestného zákona.

7) § 194 Trestného zákona.

Napriek negatívnym činom, ktoré tínedžeri často v prostredí internetu zažívajú a aj sami robia, nedá sa zovšeobecňovať a hovoriť, že každý negatívny čin je šikanovaním. Možno skôr hovoriť o negatívnom trende v on-line komunikácii, ktorý vyplýva z jeho charakteristík (ľudia strácajú zábrany, prežívajú anonymitu a dočasnosť virtuálnej komunikácie). Možno hovoriť aj o nezvládnutej „netikete“ - o neetickom či nekorektnom on-line správaní sa. Podstatné predĺženie neetického správania na internete od šikanovaníamôžu byť nasledovné znaky:

- obeť vníma správanie ako nepríjemné, obťažujúce, cíti sa bezradne, bezmocne voči takému správaniu a nevie ho zastaviť.
- systematickosť, opakovanie negatívnych činov - nekorektné správanie sa opakuje, môže sa rozširovať o publikum, pripája sa viac ľudí, je častejšie alebo závažnejšie.
- prechádza od žartov k cieľnému ubližovaniu

Ako reagovať, ak sa žiak stretne s násilím na internete, kyberšikanovaním, zneužitím osobných údajov, netoleranciou a extrémizmom, ponukou na stretnutia s neznámou osobou, zverejňovaním citlivých obsahov na internete a pod.) a akýmto javom predchádzať?

- Informovaním žiakov, ako sa zachovať, keď sa s negatívnymi činmi či kyberšikanovaním stretne a kde nájsť pomoc. Zároveň ich upozorniť, ako byť pripravený na šikanovanie, nereagovať interakciou s agresorom, dôkazy o incidentoch si archivovať od okamihu, keď si všimnú, že to prekračuje zdravé hranice. Ukladať si správy, maily, čety, vzhľad profilu či stránky, kde sa negatívne správanie prejavilo. Všetko toto môže byť použité na neskoršiu ochranu. Je dobré vedieť, že také správanie je stíhateľné a uložené materiály môžu poslúžiť ako dôkaznielen prerodičov a školu, ale aj pre orgány činné v trestnom konaní.
- **Kde nájsť pomoc** – je potrebné deti podporovať v tom, aby s problémom neostávajú sami, ale obrátili sa na osobu, ktorej dôverujú. Môžu využiť bezplatnú telefonickú linku pomoci 116111, alebo napísať email na potrebujem@pomoc.sk, či využiť livečety zamerané na psychologickú pomoc pri on-line ohrozeniach www.pomoc.sk;
- Aby mohli byť pedagógovia žiakom oporou a pozitívnym vzorom, musia sa v rámci možností snažiť „držať krok“ v technológiách.
- Využívať na vyučovaní internetové stránky zaoberajúce sa etiketou, napríklad www.zodpovedne.sk, www.ovce.sk, ..., ktoré obsahujú zrozumiteľnú informáciu, inšpiráciu na diskusie, vzdelávacie animované seriály premenštedeti a interaktívne príbehypredeti aj tínedžerov, ktorým veku primeraným spôsobom sprostredkujú, na čo si dávať pozor.
- Rozvíjať kritické myslenie ohľadom on-line situácií.

Článok IV Ciele školy

Prevencia šikanovania sa zabezpečuje najmä formou

a) súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu vrátane pozitívneho vplyvu osobnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca v rámci každodenného vyučovania, obsahového zamerania a didaktiky predmetov a prierezových tém

1. osobný a sociálny rozvoj,
2. mediálna výchova,
3. multikultúrna výchova,
4. ochrana života a zdravia,
5. výchova a vzdelávanie k ľudským právam,
6. výchova k občianstvu,
7. boj proti extrémizmu,
8. výchova k manželstvu a rodičovstvu a

b) súťaží, hier, prednášok alebo diskusií organizovaných školou alebo organizovaných inými relevantnými subjektmi.

- snažiť sa vytvoriť prostredie obmedzujúce vznik šikanovania
- vhodnými prostriedkami zabrániť jeho trvaniu

- vytvárať pozitívnu klímu v triede, v celej škole - budovať kladné medzil'udské vzťahy, zodpovednosť za správanie, uvedomovanie si dôsledkov správania - podporovať zdravie, zdravý životný štýl
- vytvárať školu bez drog - hlavne alkohol a tabak - vytvárať postoje a schopnosti odmietať tieto látky
- v rámci primárnej prevencie informovať žiakov (primerane veku) o návykových látkach, ich účinkoch a rizikách
- realizovať osobnostný a sociálny rozvoj, rozvoj sociálnych komunikatívnych zručností
- komunikácia so žiakmi, medzi žiakmi a pedagógmi, spôsob vyjadrovania, oslošovania
- zapájanie rodičov do diania v škole, informovať ich o dianí v škole
- vhodné využívanie voľného času

Zodpovednosť školy

1. Škola v prvomrade zodpovedá za žiakov počas školského vyučovania a školských akcií v súlade so zákonom 45/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní, so školským zákonom č.245/2008 Z.z., s Dohovorom o právach dieťaťa a podľa pracovného poriadku školy. Za povinnosť dávať pozor na žiakov počas vyučovania, resp. počas konania školských akcií sú zodpovední pedagógickí zamestnanci školy, najmä tí ktorí:

- a. realizujú školské vyučovanie,
- b. vykonávajú počas prestávok pedagogický,
- c. vykonávajú pedagogický dozor počas školských akcií rôzneho druhu,
- d. vykonávajú dozor v školskej jedálni.

2. Škola berie zodpovednosť aj za škodu, ktorá nastala v čase vyučovania, alebo v čase vykonávania prechodného dohľadu a bola spôsobená žiakom, pokiaľ ten, kto je povinný vykonávať dohľad neukáže, že dohľad bol zanedbaný.

Ak náležitý dohľad na žiaka nebol zanedbaný, a osoba, ktorá dohľad vykonávala preukáže, že škoda bola spôsobená žiakom, tak za škodu zodpovedá žiak, resp. rodič alebo zákonný zástupca žiaka.

3. Zamestnancami školy nemôže byť v žiadnej miere akceptovaný žiaden druh a prejav šikanovania. Ak zamestnanec zistí, že k takémuto prejavu medzi žiakmi prišlo, je povinný danú situáciu okamžite riešiť a je povinný túto skutočnosť oznámiť triednemu učiteľovi, žiakovi, ktorému sa šikanovanie prijemná situácia nastala, výchovnému poradcovi, vedeniu školy a zamestnanec je povinný šikanovanému žiakovi okamžite poskytnúť pomoc. Zamestnanec školy, ktorý neprijme žiadne opatrenia v prípade šikanovania, resp. neoznámí danú skutočnosť kompetentným osobám, sa vystihuje riziku trestného postihu.

Článok V

Priestupková a trestnoprávna zodpovednosť

1. Šikanovanie žiakov môže v určitých prípadoch napĺňať skutkovú podstatu priestupkov v zmysle zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Ide predovšetkým o priestupky:
 - a. proti občianskemu spolunažívaniu,
 - b. proti majetku.

2. Za priestupky je zodpovedný ten, kto dovŕšil 15 rokov v čase spáchania priestupku a neprekročil 18 rok svojho veku. Takáto osoba sa zaraďuje do kategórie mladistvých.

3. Samozrejme niektoré druhy šikanovania žiakov môže v niektorých prípadoch spadať aj pod trestné činy. Za trestný čin je zodpovedný ten, kto v čase spáchania činu dovŕšil 14 rokov svojho veku. Medzi trestné činy súvisiace so šikanovaním zaraďujeme hlavne trestný čin:

- a. ohováranie,
- b. nebezpečného vyhrážania,
- c. ublíženia na zdraví,
- d. obmedzovania osobnej slobody,
- e. nátlaku,
- f. vydierania,
- g. lúpeže,
- h. hrubého nátlaku,
- i. krádeže,
- j. poškodzovania cudzej veci,
- k. neoprávneného užívania cudzej veci

4. Za páchatel'a trestného činu sa považuje žiak, žiačka, ktorý/ktorá trestný čin spáchala sama, alebo bol trestný čin spáchaný konaním skupiny žiakov, čosa považuje za spolupáchateľstvo.

5. Trestne zodpovedný je ten, kto v čase spáchania činu dovŕšil **štrnásť rok svojho veku**. Žiaci, ktorí v čase spáchania trestného činu dovŕšili štrnásť rok a neprekročili osemnásť rok svojho veku sa podľa trestného zákona zaraďujú do kategórie „**mladistvých**“.

6. Pedagogický zamestnanec školy, ktorý sa dozvie o prípade šikanovania a **neprijme v tomto smere žiadne opatrenie, sa vystavuje riziku trestného postihu**.

7. Konaním podľa predchádzajúceho bodu môže pedagogický zamestnanec naplňať i skutkovú podstatu trestného činu neprekazenia trestného činu, neoznámenia trestného činu alebo ublíženia na zdraví a to tak, že inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo uloženu mu podľa

Článok VI

Postup v prípade zistenia šikanovania

Aksa v priestoroch budovy počas školského vyučovania, počas konania školských akcií, na športoviskách zistí prípad šikanovania, je každý zamestnanec školy, pedagogický ale aj nepedagogický, postupovať podľa nasledujúcich krokov:

1. . Zamestnanec, ktorý zistí šikanovanie, **informuje o tejto skutočnosti triedneho učiteľa agresora a obeť** (predtým si zistí meno a priezvisko žiakov a triedu, ktorú navštevujú), školského psychológa a člena vedenia školy.

2. Triedni učitelia si na vyšetrenie prizvú daných žiakov, zamestnanca školy, ktorý skutočnosť oznámil a školského psychológa (pri zachovaní dôvernosti). O danom vyšetrení **spíšu zápis**.
3. V zápise popíšu skutočnosť, vyjadrenia agresora a obeť a navrhnú opatrenia na riešenie.
4. Triedni učitelia agresora a obeť v spolupráci so školským psychológom **si pozvú na pohovor rodičov, resp. zákonných zástupcov týchto žiakov**. Aj o tomto stretnutí spíšu zápis (pri zachovaní dôvernosti). K pohovoru prizvú aj člena vedenia školy.
5. Po písomnom uzavretí celého prípadu, zvážení návrhov na opatrenia, vyjadrení agresora a obeť, rodičov, resp. zákonných zástupcov týchto žiakov **riaditeľ školy rozhodne o ďalšom postupe** v súlade so školským poriadkom školy, pracovným poriadkom školy, resp. zákonom č. 300/2005 Z. z. - Trestný zákon a zákonom č. 372/1990 Z. z. – Zákon SR o priestupkoch.
6. Nakoľko šikanovanie je závažným negatívnym spoločenským javom, celý prípad vyšetrenia šikanovania sa bude realizovať **pri zachovaní dôvernosti až do vyriešenia daného prípadu**. Týmto postupom nie je dotknutá informačná povinnosť školy.
7. V prípade, že tento negatívny jav zistí žiak školy, je povinný okamžite o tejto skutočnosti informovať svojho triedneho učiteľa alebo školského psychológa, prípadne člena vedenia školy.

Postup pri podozrení zo zneužívania návykových látok

Tabakové výrobky - konzumácia v škole

1. odobratie a zaistenie výrobku
2. spísanie záznamu s vyjadrením žiaka
3. oznámenie rodičom - komunikácia s nimi
4. výchovné opatrenie v súlade s VPŠ
5. oboznámenie ostatných pedagógov, žiakov v kolektíve

Alkohol - konzumácia v škole

1. odobratie a zaistenie výrobku
2. pri ohrození zdravia, života škola zabezpečí potrebnú pomoc a volá lekársku pomoc,
3. ak nehrozí akútne nebezpečenstvo, spísanie záznamu s vyjadrením žiaka,
4. vyzvanie zákonného zástupcu a ten si žiaka vyzdvihne,
5. komunikácia s rodičom
6. výchovné opatrenie v súlade s VPŠ
7. oboznámenie ostatných pedagógov, žiakov v kolektíve
8. kontaktovať odbor sociálnych vecí príslušného úradu pri opakovaní sa situácie a v závažných prípadoch

Alkohol - nález v škole

1. odobratie a zaistenie výrobku
2. okamžite informovať vedenie školy
3. spísanie záznamu s vyjadrením žiaka, ak bol nájdený u neho oznámenie rodičom, komunikácia s nimi
4. výchovné opatrenie v súlade s VPS
5. oboznámenie ostatných pedagógov, žiakov v kolektíve

Omamné a psychotropné látky - konzumácia v škole

1. odobratie a zaistenie výrobku
2. pri ohrození zdravia, života škola zabezpečí potrebnú pomoc a volá lekársku pomoc
3. ak nehrozí akútne nebezpečenstvo, spísanie záznamu s vyjadrením žiaka
4. vyzhnutie zákonného zástupcu a ten si žiaka vyzdvihne
5. komunikácia s rodičom
6. výchovné opatrenie v súlade s VPS
7. oboznámenie ostatných pedagógov, žiakov v kolektíve
8. odbor sociálnych vecí príslušného úradu pri opakovaní sa situácie a v závažných prípadoch - oznamovacia povinnosť orgánom sociálno - právnej ochrany dieťaťa, PZ

Omamné a psychotropné látky - distribúcia

1. pri podozrení na distribúciu musí škola vždy informovať PZ SR

Omamné a psychotropné látky - nález

1. odobratie a zaistenie látky
2. netestujeme chemické zloženie
3. spísanie záznamu
4. ak bola látka nájdená u žiaka, ten sa k tomu písomne vyjadří
5. za prítomnosti svedka je látka vložená do obálky, zapíše sa dátum, čas a miesto nálezu, obálka sa zapečatí (prelepiť s pečiatkou školy) a uschová sa
6. škola vyzhnutie PZ SR, tá latku identifikuje a zaistí

Čl. VII

Činnosť v rámci preventívnych opatrení

1. Základným preventívnym opatrením školy je osvojiť si základný princíp „Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!“
2. S podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania ako antisociálneho správania jednotlivcov i skupín sa oboznámia všetci žiaci, zamestnanci školy a rodičovská verejnosť. Pre žiakov, pedagogických zamestnancov i rodičov je potrebné vedieť, že tieto formy správania nie sú neškodným humorom a zábavou. Musia sa oboznámiť predovšetkým s negatívnymi dôsledkami šikanovania, a to tak pre jeho obeť, ako i pre agresorov. Za zvlášť nebezpečné je potrebné považovať tendenciu podceňovať počiatočné prejavy šikanovania.
3. Počas všetkých vyučovacích hodín, počas činnosti v školskom klube detí, počas mimoškolských aktivít, záujmovej činnosti učiteľ žiakov prijímať všeobecné hodnoty spoločnosti, identifikovať sa s nimi a konať v ich duchu v každodennom živote.
4. Riaditeľ školy umožní ďalšie vzdelávanie v tomto smere podľa akreditovaných programov výchovnému poradcovi, koordinátorovi prevencie, školskému psychológovi a ďalším pedagogických i zamestnancom.
5. V rámci účinnej prevencie šikanovania stratégie je dôležité najmä:
 - a) vytvárať pozitívnu klímu v škole
 - b) v úzkej spolupráci medzi žiakmi, zamestnancami školy, rodičmi oznamovať aj zárodky šikanovania (pri zachovaní dôvernosti takýchto oznámení)
6. Viest písomné záznamy o riešení konkrétnych prípadov šikanovania.

7. V súlade s pracovným poriadkom vykonávať zvýšený dozor cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení i v čase mimo vyučovania žiakov, a to najmä v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať.
8. Oboznámiť pedagogických zamestnancov so systémom školy pre oznamovanie a vyšetrovanie šikanovania.
9. Informovať pedagogických zamestnancov, žiakov, aj rodičov o tom, čo robiť v prípade, keď sa dozvedia o šikanovaní (umiestniť na prístupné miesto kontakty a telefónne číslo na inštitúcie, ktoré sa problematikou šikanovania zaoberajú).
10. Spolupracovať s odborníkmi z CPPPaP resp. ďalšími odbornými pracoviskami poradenských a preventívnych služieb v regióne

Navrhované opatrenia školy v rámci prevencie sociálno – patologických javov (SPJ)

- a) zvyšovanie odbornej úrovne pedagógov v oblasti prevencie SPJ
- b) pravidelné oboznamovanie žiakov s vnútorným poriadkom školy
- c) dodržiavanie pravidiel - výklad, kontrola zo strany pedagógov, ale aj žiakov
- d) pri porušovaní pravidiel - postihnutie vinníka
- e) zvyšovanie spolupráce medzi triednym učiteľom a triedou, triednym učiteľom a rodičmi
- f) využívať stále viac akcie „žiaci pre žiakov“ - peer programy
- g) podpora zdravotnej, osobnostnej a sociálnej výchovy
- h) systematická preventívna činnosť (prednášky, besedy, predstavenia...), podpora zdravého životného štýlu
- i) využívať preventívne programy

Článok VIII Metódy riešenia šikanovania

1. Na riešenie problémov týkajúcich sa šikanovania žiakov sa budú používať nasledujúce metódy:
 - a. zaistenie ochrany obetiam,
 - b. rozhovor so žiakmi, ktorí na šikanovanie upozornili, rozhovor so zúčastnenými na danom prípade šikanovania,
 - c. hľadanie a následné nájdenie vhodných svedkov (nikdy nekonfrontovať obeť a agresorov)
 - d. kontaktovanie rodičov alebo zákonných zástupcov dotknutých žiakov,
 - e. kontaktovanie špecializovaných inštitúcií,
 - f. využívanie anonymnej dotazníkovej metódy.
2. Na riešenie problémov šikanovania pri výskyte skupinového násillia sa použije postup:
 - a. okamžitá pomoc obeti,
 - b. dohoda riaditeľa školy s výchovným poradcom, triednymi učiteľmi a s ostatnými pedagogickými zamestnancami školy na postupe vyšetrovania,
 - c. vlastné vyšetrovanie,
 - d. zabránenie možnosti krivej výpovede agresorov, ich izolácia bez možnosti dohodnúť sa na spoločnej výpovedi,
 - e. pokračujúca pomoc a podpora obeť,

- f. nahlásenie prípadu polícii - **rozhodne riaditeľ školy**,
- g. kontaktovanie rodičov alebo zákonných zástupcov žiakov - **zabezpečiť triedni učiteľa**,
- h. kontaktovanie špecializovaných inštitúcií PPP a CVPP, DC a pod.

Článok IX

Opatrenia na riešenie situácie

Škola na riešenie problému šikanovania zavedie nasledovné opatrenia:

Opatrenia pre obeť:

- odporučiť rodičom vyhľadať odbornú starostlivosť,
- zorganizovať skupinový intervenčný program riaditeľa školy
- poradenstvo pre rodičov žiakov,
- poskytovanie dostatočných informácií o ňom žiakom.

Opatrenia pre agresorov:

- odporučiť rodičom žiakov vyhľadať odbornú starostlivosť,
- zavádzanie výchovných opatrení,
- preloženie žiaka do inej triedy,
- zníženie známky do správania.

Opatrenia v mimoriadnych a opakovaných prípadoch:

- odporučiť rodičom umiestnenie žiaka na dobrovoľný pobyt do liečebno - výchovného sanatória,
- oznámenie existencie mimoriadnych opatrení príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny,
- ak došlo k závažnejšiemu prípadu šikanovania, príktorom je podozrenie spáchania trestného činu je potrebné podať oznámenie príslušnému Policajnému zboru SR.

Článok X

Spolupráca školy s rodičmi žiakov a ďalšími inštitúciami

Pripodozrení na šikanovanie žiaka je potrebná spolupráca vedenia školy, koordinátora prevencie, školského psychológa, prípadne výchovného poradcu a ďalších pedagogických zamestnancov tak s rodinou obeť, ako aj s rodinou agresora. Nedá sa však predpokladať, že rodičia budú vždy hodnotiť situáciu objektívne, preto sa odporúča upozorniť ich na to, aby si všimli možné príznaky šikanovania a ponúknúť im pomoc. Pri pohovore s rodičmi majú dbať pedagogickí zamestnanci na taktný prístup a najmä na zachovanie dôvernosti informácií.

1. Výchovný poradca ale aj triedni učiteľa sú povinní pripodozrení na šikanovanie žiaka upozorniť rodičov, resp. zákonných zástupcov žiakov, aby si všimli možné príznaky šikanovania a súčasne im ponúknúť pomoc.

2. Učitelia sú povinní dbať na taktný prístup a zachovanie dôvernosti informácií.
3. Pripodozrení, že šikanovanie naplnilo skutkovú podstatu priestupku alebo trestného činu, je riaditeľ školy povinný oznámiť túto skutočnosť príslušnému útvaru Policajného zboru SR.
4. Riaditeľ školy je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť orgánu sociálno-právnej ochrany skutočnosť, **ktoré ohrozujú žiaka, alebo že žiak spáchal trestný čin, prípadne opakovane páchal priestupky**

Článok XII

Záverečné ustanovenie

- 1) Vedenie školy je povinné preukázať, že neoboznámiť zamestnancov Základnej školy s materskou školou, A. Felcána 4, Hlohovec so smernicou na vypisovanie pedagogickej dokumentácie.
- 2) Smernica na vypisovanie pedagogickej dokumentácie je súčasťou vnútorných predpisov školy.
- 3) Smernica bola prerokovaná na PP dňa 24.8.2023.
- 4) Smernica nadobúda účinnosť dňom 01.09.2023.

riaditeľka školy

Mgr. Miroslava Múdra Vaňková

Zoznampríloh:

Príloha č. 1: Zápis z vyšetrenia problému šikanovania

Príloha č. 2: Zápis z pohovoru rodičov agresora a obeťšikanovania

Príloha č. 1

Zápis z vyšetrenia problému šikanovania

Dátum:

Meno a priezvisko agresora Trieda

Triedny učiteľ

Popis skutočnosti - vyjadrenie agresora:

Meno a priezvisko obeť: Trieda

Triedny učiteľ

Popis skutočnosti- vyjadrenie obeť:

Návrh opatrení na riešenie:

Problém šikanovania vyšetroval

Zamestnanec, ktorý skutočnosť oznámil

Školský psychológ

Podpisy prítomných:

Príloha č. 2

Zápis z pohovoru rodičov agresora a obete šikanovania

Dátum

Meno a priezvisko rodiča (zákonného zástupcu) agresora

Meno a priezvisko agresora

Bydlisko

Triedny učiteľ

Meno a priezvisko rodiča (zákonného zástupcu) obete

Meno a priezvisko obete.....

Bydlisko

Triedny učiteľ

Popis skutočností:

Návrh opatrení na riešenie:

Problém šikanovania vyšetroval

Riaditeľ školy

Školský psychológ

Podpisy prítomných:

Svojím podpisom potvrdzujem, že som si dôkladne prečítal *Internú smernicu Program prevencie a riešenia šikanovania, násilia, drogových závislostí a sociálno -patologických javov žiakov v škole* a porozumel som jeho obsahu.

P.č.	Meno	dátum	podpis
1.	Mgr. Natália Bučková		
2.	Mgr. Lucia Čellárová		
3.	Mgr. Ivana Dafčíková		
4.	Mgr. Martina Divincová		
5.	Patrícia Gažková		
6.	Ing. Anna Gostíková		
7.	Mgr. Alexandra Habdová		
8.	Mgr. Zuzana Húsková		
9.	Bc. Miroslava Kabaštová		
10.	Bc. Lívia Kadlečíková		
11.	Bc. Dominika Karabová		
12.	Mgr. Anna Kocianová		
13.	Mgr. Jakub Kočí		
14.	Miriám Kopányiová		
15.	Mgr. Adam Kucharík		
16.	Mgr. Denisa Kunová		
17.	Mgr. Dáša Kurincová		
18.	Mgr. Daniel Kvaka		
19.	Mgr. Stanislava Loskotová		
20.	Mgr. Edita Miháliková		
21.	Mgr. Viera Mihová		
22.	Mgr. Monika Michalová		
23.	Melánia Ondrejková		
24.	Mgr. Zuzana Ondrusová		
25.	Ing. Monika Polačiková		
26.	Ing. Adriana Polakovičová		
27.	PaedDr. Erika Polányiová		
28.	PaedDr. Gabriela Riegelová		
29.	Mgr. Dagmar Seewaldová		
30.	Jana Slováková		
31.	Žaneta Tóthová		
32.	Mgr. Jana Trnená		
33.	Mgr. Katarína Turzová		
34.	Mgr. Andrea Záhorská		